

Presennol

Y Cyngorydd DRW Lewis – Cadeirydd

PA Davies  
B Jones  
MJ Kearn

JE Lewis  
G Thomas  
A Hussain

RM James  
AA Pucella  
TH Beedle

RJ Collins  
JE Williams  
KJ Watts

Swyddogion:

Kirsty Evans	Uwch Swyddog Trwyddedu
Julie Ellams	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Yvonne Witchell	Rheolydd Tîm Trwyddedu
Katie Wintle	Cyfreithiwr

63. DATGANIADAU O FUDDIANT

Dim

64. CADARNHAU COFNODION

PENDERFYNIAD: Bod cofnodion Pwyllgor Trwyddedu 25/05/2021 yn cael eu cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir

65. CYNLLUN PEILOT GREEN FLEET: CAIS I GERBYDAU SY'N YMWNEUD Â'R  
CYNLLUN GAEL EU HEITHRIO O AMODAU TRWYDDED CERBYDAU HACNI  
PENODOL

Cyflwynodd y Swyddog Polisi Trwyddedu adroddiad yn gofyn am gymeradwyaeth i gerbydau hacni cwbl drydanol sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn ac sy'n rhan o Gynllun Peilot Fflyd Werdd Llywodraeth Cymru gael eu heithrio o rai amodau penodol y drwydded cerbydau hacni.

Eglurodd y Swyddog Polisi Trwyddedu fod Llywodraeth Cymru yn cyflwyno Cynllun Peilot Green Fleet mewn tair ardal ledled Cymru. Byddai'r cynllun yn gweithredu menter 'rhoi cynnig arni cyn prynu', gan ganiatáu i yrwyr tacsï roi cynnig ar gerbyd cwbl drydanol sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn am 30 diwrnod yn rhad ac am ddim. Byddai'r treial yn cynnwys gwefru am ddim, yswiriant, trwyddedu cerbydau a byddai'n cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru. Y cerbyd hacni dan sylw oedd Nissan Dynamo, sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn. Ychwanegodd y byddai gofyn i yrwyr gwblhau arolwg gwerthuso ar ôl cwblhau'r treial ac y byddent yn cael gwybodaeth am gynlluniau/cymorth sydd ar gael ar gyfer perchnogaeth/prydles hirdymor cerbydau dim allyriadau.

Adroddodd y Swyddog Polisi Trwyddedu mai bwriad y peilot oedd cynorthwyo Llywodraeth Cymru i gyrraedd ei tharged o ddad-garboneiddio'r fflyd tacsï yn gyfan gwbl erbyn 2028, gan y gobeithid y byddai'n helpu gywyr tacsï i sylweddoli ar y manteision ariannol ac amgylcheddol a geir o ddefnyddio cerbydau dim allyriadau, ac y bydden yn eu tro yn cyfrannu at y symudiad oddi wrth gerbydau diesel/petrol at gerbydau dim allyriadau. Byddai'r cynllun yn rhedeg am 2-3 blynedd. Gofynnwyd am gynllun lliwiau llawn ar gyfer y cerbydau hacni a oedd yn rhan o'r cynllun peilot hwn i sicrhau bod y fenter yn cael ei hysbysebu ar draws yr ardal ac i annog eraill i fod yn rhan

o'r cynllun. Manylwyd ar gopi o'r hysbyseb y gofynnwyd amdani yn Atodiad A i'r adroddiad. Er mwyn hwyluso trwyddedu'r cerbydau sy'n rhan o Gynllun Peilot Green Fleet, byddai angen diwygio amodau trwydded presennol Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer cerbydau hacni. Cynigiwyd y byddai'r llacio ond yn berthnasol i'r cerbydau hynny a oedd yn rhan o'r Cynllun Peilot.

Eglurodd y Swyddog Polisi Trwyddedu, mewn cryn fanylder, yr amodau presennol sy'n ymwneud â lifrai, lleoliad sticeri adnabod yr Awdurdod Trwyddedu ar ddrysau a'u harwyddion to, a'r diwygiadau arfaethedig i'r amodau a fyddai'n galluogi trwyddedu cerbydau Peilot y Green Fleet. Cynhaliwyd ymgynghoriad 7 diwrnod gyda gweithredwyr hurio preifat y fanach dacsis, gan nodi'r newidiadau arfaethedig a gofyn am unrhyw sylwadau. Derbyniwyd un ymateb i'r ymgynghoriad a oedd yn nodi: "Mae'n swnio'n dda :) hoffem roi cynnig ar un os gwelwch yn dda, rydym wedi cael tipyn o alwadau am fysiau sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn"

Gofynnodd aelod a oedd y gyrrwr tacsï a oedd yn cymryd rhan yn y cynllun yn gymwys o dan eu trwydded a'u hyswiriant presennol neu a oedd yn rhaid gwneud unrhyw ddiwygiadau. Atebodd y Swyddog Polisi Trwyddedu nad oedd angen unrhyw newidiadau i'r drwydded a bod yswiriant wedi'i gynnwys yn y cynllun.

Gofynnodd aelod pam fod cerbydau o dan y cynllun wedi'u heithrio rhag bod yn wyn. Atebodd y Swyddog Polisi Trwyddedu y bu cais am gynllun lliwiau penodol fel y gellid adnabod yr holl gerbydau'n hawdd yn y tri rhanbarth, ac i wneud gyrrwyr yn ymwybodol bod y cynllun yn mynd rhagddo. Gofynnodd yr aelod pam na allent fod yr un fath â gweddill y fflyd. Atebodd y Swyddog Polisi Trwyddedu mai dim ond ar gyfer y cynllun peilot y byddai hyn, ac y byddai'n annog gyrrwyr eraill i ymgymryd â'r fenter. Ni fyddai hyn yn newid parhaol ond dim ond drwy gydol y cynllun peilot. Ychwanegodd y byddai'r diwygiadau i'r amodau yn dod i ben pan ddeuai'r cynllun i ben. Byddai angen cyflwyno unrhyw newidiadau parhaol i'r Pwyllgor.

Cododd aelod bryderon am y diffyg ymatebion cadarnhaol i'r ymgynghoriad gan ei fod yn credu bod hwn yn gyfle delfrydol i fanteisio ar yr opsiwn. Gofynnodd beth oedd yr opsiynau ar ddiwedd y treial 30 diwrnod a hefyd pa fath o gerbyd ydoedd ac a oedd yn gerbyd sy'n llwytho o'r cefn gyda mynediad lifft. Atebodd y Swyddog Polisi Trwyddedu fod yr ymgynghoriad ar y diwygiad i'r amodau ac nid ar y treial ei hun. Pan fydd y cynllun yn mynd yn ei flaen byddai llawer o gyhoeddusrwydd a byddai'r gweithredwyr a'r gyrrwyr yn cael y cyfle i gymryd rhan. Byddai gyrrwr yn gallu defnyddio'r cerbyd am 30 diwrnod ac ar ôl hynny byddai'n mynd at y person nesaf ar y rhestr. Cynllun oedd hwn i alluogi gyrrwyr i weld manteision cerbydau cwbl drydanol. Nid oedd y Swyddog Polisi Trwyddedu yn gallu cadarnhau a allai'r cerbyd ddarparu ar gyfer cadeiriau olwyn trydan a chytunodd i ddod o hyd i'r wybodaeth a'i anfon ymlaen at aelodau'r pwyllgor drwy e-bost yn dilyn y cyfarfod. Ychwanegodd Trwyddedu'r Rheolwr Tîm mai dyma'r model a ddewiswyd ar gyfer yr holl Gynghorau a oedd yn cymryd rhan yn y cynllun, a bod hygyrchedd yn rhan o Agenda Llywodraeth Cymru o ran cyflwyno cerbyd hygyrch i gadeiriau olwyn fel rhan o'r peilot.

Cyfeiriodd aelod at dreialon tebyg a gynhaliwyd gan y gwasanaeth ambiwlans, ac os am drafod hygyrchedd cadeiriau olwyn mae ganddyn nhw gryn brofiad. Ychwanegodd bod car trydan sy'n cael defnydd bob dydd yn ddrud iawn, a bod cyfyngiadau yn ymwneud â'r pris a'r batri.

Eglurodd Trwyddedu Rheolwr Tîm mai treial oedd hwn i yrwyr ddefnyddio ceir trydan yn hytrach na chael gwared â'u cerbydau hirdymor. Byddai'r gyrrwyr yn rhoi gwybodaeth yn ôl i gwmni rheoli a byddai hynny'n llywio polisi ac yn rhoi gwybodaeth am addasrwydd cerbydau yn y dyfodol.

**PENDERFYNWYD**

Penderfynodd y Pwyllgor:

- a) y byddai'r cerbydau hynny sy'n ymwneud â Chynllun Peilot Green Fleet yn cael eu heithrio o rai o amodau'r drwydded cerbyd hacni.
- b) Rhoi awdurdod dirprwyedig i Brif Swyddog y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddiol i benderfynu ar faterion yn ymwneud â manylion cynllun lliwiau, hysbysebu, a sticeri drysau pe baent yn codi yn ystod cyfnod Cynllun Peilot Green Fleet.

I amodau'r drwydded cerbyd hacni canlynol gael eu diwygio fel a ganlyn:

Amod 1 Bydd pob cerbyd yn wyn ei liw ac eithrio'r cerbydau hynny sydd wedi'u cynnwys yng Nghynllun Peilot Green Fleet Llywodraeth Cymru.

Amod 2 Bydd yr holl arwyddion gludiog yn cael eu gosod ar ran uchaf drws ochr y gyrrwr a drws ochr y teithiwr blaen i nodi bod y cerbyd wedi'i drwyddedu gan y Cyngor, gyda rhif y cerbyd wedi'i nodi mewn llythrennau heb fod yn llai na 3" o uchder, ac eithrio'r cerbydau hynny sy'n ymwneud â Chynllun Peilot Green Fleet.

Amod 32 Rhaid i'r cerbyd hacni fod wedi'i ffitio ag arwydd to wedi'i oleuo, wedi'i greu i arddangos y gair "TAXI" mewn llythrennau plaen o leiaf ddwy fodfedd o uchder, gydag arwydd fflworoleuol pellach o ddimensiynau tebyg â'r geiriau "FOR HIRE" arno, a bod yr arwydd o'r fath yn cael ei osod ar ffenestr flaen y cerbyd, ac wedi'i gysylltu i'r mesurydd fel ei fod yn diffodd pan fo'n cludo teithwyr, sef pan fo'r mesurydd ar waith. Rhaid i ddyluniad yr arwyddion hyn gael ei gymeradwyo gan y Cyngor. Nid yw'r amod hwn yn berthnasol i 'Dacsi math Llundain', lle mae'r faner sy'n nodi "FOR HIRE" ynghlwm yn amlwg wrth y mesurydd. Nid yw'r amod hwn yn berthnasol i'r cerbydau hynny sy'n ymwneud â Chynllun Peilot Green Fleet.

66. **DATGANIAD POLISI TRWYDDEDU SY'N YMWNEUD Â CHERBYDAU HACNI (TACSI) A CHERBYDAU HURIO PREIFAT, GYRWYR A GWEITHREDWYR**

Cyflwynodd y Swyddog Polisi Trwyddedu adroddiad a oedd yn gofyn i'r Pwyllgor ystyried creu Datganiad Polisi Trwyddedu yn ymwneud â Cherbydau Hacni (Tacsi) a Cherbydau, Gyrwyr a Gweithredwyr Hurio Preifat gan ymgorffori'r safonau statudol a'r argymhellion a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan yr Adran Drafnidiaeth (DfT) a Llywodraeth Cymru.

Eglurodd y Swyddog Polisi Trwyddedu fod yr Adran Drafnidiaeth (DfT), ym mis Gorffennaf 2020, wedi cyhoeddi Safonau Tacsis Statudol a Cherbydau Hurio Preifat a oedd yn canolbwyntio ar amddiffyn plant ac oedolion sy'n agored i niwed. Dywedodd yr Adran Drafnidiaeth fod ymgynghoriad manwl wedi ei gwneud yn amlwg fod consensws ynglŷn â'r angen am safonau gofynnol craidd cyffredin i reoleiddio'r sector tacsis a cherbydau hurio preifat yn well (atodiad A i'r adroddiad).

Eglurodd y Swyddog Polisi Trwyddedu fod Llywodraeth Cymru, ym mis Mawrth 2020, wedi cyhoeddi Cerbyd Tacsi a Hurio Preifat: Canllawiau Trwyddedu i Gymru. Daeth y ddogfen hon yn sgil papur gwyn Llywodraeth Cymru 'Gwella Trafnidiaeth Gyhoeddus' a gyhoeddwyd yn 2018. Nod yr argymhellion a wnaed yn y ddogfen oedd darparu 'atebion cyflym' i wella cysondeb safonau trwyddedu a gwella diogelwch y cyhoedd ledled Cymru. Roedd yr argymhellion yn gosod sylfaen y gallai Lywodraeth Cymru ei ddatblygu'n safonau cenedlaethol. Roedd yr argymhellion wedi'u cynnwys yn Atodiad B. Amlinellwyd 5 rheswm gan Lywodraeth Cymru i fabwysiadu'r argymhellion, diogelwch y cyhoedd oedd y cyntaf. Dylai'r cyhoedd allu hyderu bod gyrrwr trwyddedig yn gymwys, yn onest, yn ddiogel, ac yn ddibynadwy. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf cadwyd sawl

## **PWYLLGOR TRWYDDEDU - DYDD MAWRTH, 13 GORFFENAF 2021**

adroddiad yn ymwneud â cham-fanteisio ar blant, ac roedd hynny wedi'i gwneud yn amlwg bod trefniadau gwan ac aneffeithiol trwyddedu tacsis yng Nghymru a Lloegr yn rhoi'r cyhoedd mewn perygl; gobaith yr argymhellion newydd hyn yw unioni hyn drwy wella diogelwch y cyhoedd ledled Cymru. Roedd hyn yn cynnwys diogelwch cerbydau hefyd, ynghyd â gwella'r safonau a osodir ar gyfer gweithredwyr hurio preifat. Roedd y rhesymau eraill dros fabwysiadu'r argymhellion yn cynnwys gwell cysondeb o ran safonau ledled Cymru, cysoni gorfodaeth, gwell hygyrchedd i gerbydau yng Nghymru, a safonau gwell o ran gwasanaeth cwsmeriaid.

Eglurodd y Swyddog Polisi Trwyddedu y byddai safonau statudol yr Adran Drafnidiaeth a chanllaw Trwyddedu Cerbydau Tacsis a Hurio Preifat Llywodraeth Cymru yn arwain at lawer o newidiadau i bolisiâu ac amodau presennol. Y prif newidiadau oedd y byddai'n ofynnol i yrwyr ymuno â Gwasanaeth Diweddarau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) a chael gwiriad gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd bob 6 mis yn hytrach na phob tair blynedd, fel sy'n ofynnol ar hyn o bryd. Byddai gwiriad cofnod troseddol tramor ar gyfer gyrwyr, a byddai'n ofynnol i bob ymgeisydd newydd gael hyfforddiant diogelu. Byddent yn mabwysiadu Cod Ymddygiad Gyrwyr Llywodraeth Cymru ac yn diweddarau Amodau'r Gyrwyr Hurio Preifat yn unol ag Argymhellion Llywodraeth Cymru.

Eglurodd y Swyddog Polisi Trwyddedu y byddai'n ofynnol i berchenogion cerbydau gael gwiriad DBS blynyddol mewn perthynas â'r cerbyd. Byddai gwiriad cofnod troseddol tramor a byddent yn gorfod mabwysiadu polisi Llywodraeth Cymru ar deledu cylch cyfyng a Systemau VIPS/Dashcams mewn tacsis a cherbydau hurio preifat, a byddent yn gosod argymhellion Llywodraeth Cymru o ran amodau hygyrchedd ar berchenogion cerbydau tacsis a cherbydau hurio preifat. Yn olaf, byddent yn ymrwmo i adolygu Datganiad Polisi Trwyddedu bob 5 mlynedd yn unol â Safonau Statudol yr Adran Drafnidiaeth. Cynigiwyd y dylid creu Datganiad Polisi Trwyddedu sy'n ymwneud â Cherbydau Hacni (Tacsi) a Cherbydau, Gyrwyr a Gweithredwyr Hurio Preifat. Byddai'r ddogfen newydd hon nid yn unig yn ymgorffori'r holl safonau ac argymhellion statudol a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan yr Adran Drafnidiaeth a Llywodraeth Cymru, ond byddai hefyd yn cwmpasu'r holl bolisiâu ac amodau atodol eraill a oedd yn ymwneud â thrwyddedu tacsis a hurio preifat. Y gobaith yw y byddai hyn yn symleiddio materion i ymgeiswyr a deiliaid trwyddedau gan y byddai'r holl ddogfennau angenrheidiol ar gael mewn un lle. Rhagwelwyd y byddai'r Datganiad Polisi Trwyddedu yn manylu ar yr holl bolisiâu sy'n gysylltiedig â thacsis a hurio preifat fel atodiadau, gan wneud unrhyw newidiadau gofynnol yn y dyfodol yn hawdd i'w gweithredu. Byddai hyn yn golygu y byddai'r Pwyllgor yn gallu adolygu atodiad yn hytrach na'r ddogfen gyfan bob tro yr oedd angen newid.

Cyfeiriodd aelod at y gofyniad am wiriad DBS bob 6 mis yn hytrach na phob 3 blynedd, ac ychwanegodd y gallai hynny fod yn dipyn o faich i'r ymgeisydd. Atebodd y Swyddog Polisi Trwyddedu mai dyma un o argymhellion Llywodraeth Cymru a'i bod yn costio tua £40 i gael gwiriad ar hyn o bryd. Pe bai'r ymgeisydd yn defnyddio Gwasanaeth Diweddarau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd yna byddai'n talu £14 y flwyddyn. Roedd y gost hon yn fach iawn o ran diogelwch y cyhoedd, ac roedd er budd y cyhoedd, ac yn haws i'r awdurdod ei weinyddu.

Croesawodd aelod yr adroddiad a'r newidiadau arfaethedig ac ychwanegodd nad oes modd bod yn rhy ofalus o ran diogelu plant. Roedd hwn yn gam beiddgar ymlaen ac roedd yn rhoi ei gefnogaeth lwyr iddo.

Cododd aelod bryderon am y datganiad "fit and proper person", y credai y dylid ei newid i rywbeth mwy priodol.

**PENDERFYNWYD**

Penderfynodd y Pwyllgor:

- a) Ystyried y safonau statudol a gyhoeddwyd gan yr Adran Drafnidiaeth yn ogystal â'r argymhellion a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas â Thrwyddedu Tacsis a Cherbydau Hurio Preifat.
- b) Cymeradwyo'r angen i greu Datganiad Polisi Trwyddedu hollgynhwysol sy'n ymwneud â Cherbydau Hacni (Taxi) a Cherbydau, Gyrwyr a Gweithredwyr Hurio Preifat sy'n ymgorffori'r safonau ac argymhellion uchod.

67. **EITEMAU BRYD**

Dim